L. 676.
S.

KURENDA SZKOLNA

za Miesiąc Wrzesień 1865 r.

№ 9.

682.
S.

Obwieszczenia konkursowe

wyjęte z kurendy szkolnéj tarnowskiéj Nr. VI. i VII.

L. 785. W celu obsadzenia posady *nauczyciela i organisty* przy szkole trywialnéj w Biskupicach, Obwodu Krakowskiego, Dekanatu Wielickiego, patronatu prywatnego, do któréj jest przywiązana roczna pensya w ilości 235 złr. 20 c. w a. w. rozpisuje się konkurs z terminem do 25. Października 1865.

Tarnów dnia 24. Sierpnia 1865.

L. 719. Toż samo na posadę *nauczyciela i organisty* przy szkole trywialnéj w Książnicach, Obwodu Tarnowskiego, patronatu rządowego, z roczną pensyą w ilości 183 złr. 25 c. w a. w. z terminem do 25. Października 1865.

Tarnów dnia 16. Sierpnia 1865.

L. 763. W Mogilanach obwodu Wadowskiego, patronatu prywatnego, na posadę *nauczyciela i organisty* z roczną pensyą w ilości 181 złr. 50 c. a. w. w skutek rozporządzenia W. Krakowskiéj c. k. Komisyi Namiestniczéj z dnia 4. Sierpnia 1865 do L. 20007, rozpisuje się konkurs z terminem do 25. Października 1865.

Tarnów dnia 17. Sierpnia 1865.

L. 700. W Przytkowicach, Obwodu Wadowskiego, patronatu wspólnego (pryw. i rząd.) na posadę trywialnego *nauczyciela i organisty*, z roczną pensyą w kwocie 189 złr. a. w. w skutek rozporządzenia W. Krak. c. k. Komisyi Namiestn. z dnia 31. Lipca 1865. do L. 20802 z terminem do 30. Października 1865.

Tarnów dnia 16. Sierpnia 1865.

L. 894. W Ryczowie, Obwodu Wadowskiego, patronatu prywatnego, na posadę *nauczyciela i organisty*, z roczną pensyą 150 złr. a. w. z terminem do 15. List. 1865.

Tarnów dnia 14. Września 1865.

L. 699. W Zembrzycach, Obwodu Wadowskiego, patronatu prywatnego, na posadę *nauczyciela i organisty*, z roczną płacą w kwocie 200 złr. a. w. w skutek rozporządzenia W. Krak. c. k. Komisyi Namiest. z dnia 31. Lipca 1865, do L. 20803, z terminem do 30. Października 1865. Tarnów dnia 16. Sierpnia 1865.

L. 726. Przy szkole parafialnéj w Iwkowy, Obwodu Krakowskiego, Dekanatu Brzeskiego, patronatu prywatnego, na posadę *nauczyciela i organisty*, z roczną płacą w ilości 140 złr. a. w. z terminem do 20. Października 1865.

Tarnów dnia 17. Sierpnia 1865.

L. 875. Toż samo przy szkole parafialnéj w Bielczy, Obwodu Krak., Dekanatu Wojnickiego, patronatu prywatnego, na posadę *nauczyciela*, z roczną płacą w ilości 150 złr. a. w. z terminem do 20. Października 1865. Tarnów dnia 7. Września 1865.

L. 798. W celu obsadzenia posady *nauczyciela* przy szkole trywialnéj w Dziekanowicach, Obwodu Krak., Dek. Dobczyckiego, patronatu prywatnego, do któréj jest przywiązana roczna pensya w kwocie 219 złr. 45 kr. a. w. z terminem do 25. Października 1865.

Tarnów dnia 24. Sierpnia 1865.

L. 801. W Suchy, Obwodu Wadowskiego, patronatu prywatnego, na posadę *nauczyciela* trywialnego, z roczną pensyą w ilości 210 złr. a. w. z terminem do 25. Października 1865.

Tarnów dnia 23. Sierpnia 1865.

L. 787. W Wielopolu, Obwodu Tarnowskiego, patronatu pry-

watnego, na posadę *nauczyciela* trywialnego, z roczną pensyą w ilości 198 złr. 45 c. a. w. z terminem do 30. Września 1865.

Tarnów dnia 18. Sierpnia 1865.

L. 809. Przy szkole główněj w Nowym Sączu patronatu wspólnego, jest nowo systemizowana posada *pomocnika nauczyciela* (z zastrzeżeniem, iż kandydat ma być w posiadaniu świadectwa nauczyciela głównego) z roczną pensyą w ilości 200 złr. a. w. do obsadzenia. Termin do podania upływa z dniem 10. Listopada 1865.

Tarnów dnia 25. Sierpnia 1865.

L. 863. Oraz na obsadzenie posady *pomocnika nauczyciela,* przy szkole trywialněj w Zalassowěj, Obwodu Tarnowskiego, patronatu rządowego, z roczną płacą w ilości 150 złr. a. w. i wolném pomieszkaniem, (kandydat ma być muzykalnym) z terminem do 15. Października 1865. Tarnów dnia 5. Września 1865.

L. 837. W celu obsadzenia wszystkich posad nauczycielskich przy nowo systemizowaněj cztérech klasowěj rozszerzoněj szkole trywialněj w Oświęcimie, z przysługującemi prawami szkoły główněj, Obwodu Wadowskiego, patronatu miejskiego; w skutek rozporządzenia W. Krak. c. k. Komisyi Namiestniczéj z dnia 25. Sierpnia 1865, do L. 22180, rozpisuje się konkurs następujący:

Nauczyciela I. dyrygującego, z roczną pensyą w ilości 400 złr. a. w. i wynagrodzenie roczne w kwocie 50 złr. a. w., tudzież pauszale na mieszkanie rocznie 60 złr. a. w.

Nauczyciela II. z pensyą 320 złr. a. w.

Nauczyciela III. z pensyą 250 złr. a. w.

Pomocnika naucz. z pensyą 150 złr. a. w.

Nauczycielki robót ręcznych z wynagrodzeniem roczném w ilości 80 złr. a. w.

Toż samo *sługi szkolnego* z roczną płacą 80 złr. a. w.

Termin do podania upływa z d. 15. List. 1865.

L. 843. Toż samo na obsadzenie nowo-systemizowaněj posady *nauczyciela jako dyrygującego* przy szkole trywialněj w Podgórzu Obwodu Krakowskiego, patronatu miejskiego, do któréj przywiązaną jest roczna pensya w ilości 350 złr. a. w., tudzież pauszale na miesz-

kanie w kwocie 50 złr. a. w. w skutek rozporządzenia W. Krak. c. k. Komisyi Namiestn. z dnia 26. Sierpnia 1865, do L. 23158, z terminem do 20. Listopada 1865.

Ubiegający się o te posady, mają prośby swoje własnoręcznie napisane i dokumentami należytemi co do uzdolnienia i zasług opatrzone, Władzy Konsystorskiéj za pośrednictwem Zwierzchności właściwych przedłożyć. Tarnow dnia 31. Sierpnia 1865.

L. 662.

S.

W. c. k Komisya Namiestnicza udzieliła dekretem z dnia 14go Września b. r. L. 22873 posadę katechety przy drugiéj głównéj szkole w Krakowie dotychczascwemu zastępcy JKsiędzu Stanisławowi Nowińskiemu.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.
Kraków dnia 20. Września 1865.

L. 549.

S.

Von der k. k. Statthalterei-Commission in Krakau.

Nr. 20178. An alle k. k. Kreisbehörden, hochwürdige bischöfl. Consistorien in Krakau und Tarnów, und an das ehrwürdige evangelische Seniorat in Biala.

In Absicht auf die Verbreitung des Unterrichts der Taubstummen wurden mit a. h. Entschließung vom 12. März 1839 spezielle Maßregeln für Nieder-Oesterreich erlassen, welche in Folge a. h. Entschließung vom 11. Juni 1842 mit Studienhofkommissions-Dekret ddto 24. Juni 1842 Z. 3771 auch auf die übrigen Kronländer ausgedehnt worden sind, und wurde insbesondere im Absatz 5. der bezüglichen Bestimmungen angeordnet, daß der Klerus und das Lehrpersonale auf dem Lande mitlelst der Ordinariate aufzufordern sei, sich die geistige Ausbildung der bildungsfähigen, im Institute nicht untergebrachten Taubstummen nach Möglichkeit angelegen sein zu lassen und daß zu diesem

Ende die Schuldistriktsaufseher anzuweisen seien, in ihren Visitationsberichten, über die Zahl, die Bildungsfähigkeit und die wirkliche Bildung der in ihren Bezirken befindlichen Taubstummen genaue Auskünfte zu erstatten, um hieraus Anlaß zu angemessenen Verfügungen, Belehrungen, Belobungen u. d. gl. zu nehmen.

Eben so wurde schon früher mit Studienhofkommissions-Dekret vom 26. November 1818 Z. 3941 hinsichtlich der blinden Kinder angeordnet, bei der jährlichen Schulbeschreibung auch die im schulfähigen Alter befindlichen blinden Kinder aufzunehmen, um diejenigen von ihnen, die keinen Privatunterricht genießen, zum Besuche der öffentlichen Schulen so viel wie möglich verhalten zu können.

Aus den zitirten, auch „in der politischen Verfassung der deutschen Volksschulen (§§. 16. und 307.)“ enthaltenen Erläßen geht unzweideutig die Absicht der Regierung hervor, daß durch die bestehenden Volksschulen auch auf die Heranbildung der taubstummen und blinden Kinder, so wie es nur die Verhältniße gestatten, in entsprechender Weise eingewirkt und sonach jedes bildungsfähige taubstumme oder blinde Kind zum Besuche der öffentlichen Volksschulen beigezogen werde.

Erfahrungsgemäß ist dieß auch wirklich seither bei manchen Schulen mit günstigem Erfolge geschehen, bei vielen Schulen aber wurden dergleichen unglückliche Kinder ganz außer Acht gelassen, wahrscheinlich deßhalb, weil man bald von Seite der Eltern, bald auch von Seite der Lehrer der irrigen Meinung war, diese Kinder seien nicht bildungsfähig und können daher auch nicht zum Schulbesuche verhalten werden und weil mitunter die Lehrer aus Mangel der Kenntniß der besonderen Unterrichtsmethode diese Kinder nicht zu behandeln verstanden.

Nachdem es jedoch keinem Zweifel unterliegt, daß taubstumme, so wie blinde Kinder aus dem öffentlichen Schulunterrichte, wenn auf sie eine besondere Rücksicht genommen wird, Nutzen ziehen können, nachdem ferner die Zahl der Lehrer, welche Gelegenheit hatten, sich mit Taubstummen- beziehungsweise Blinden-Unterrichtsmethode bekannt zu machen, von Jahr zu Jahr zunimmt und die blinden Kinder, insbesondere den mündlichen Unterricht in der Religionslehre und im Rechnen gewöhnlich mit großer Leichtigkeit auffassen, so fand sich das hohe k. k. Staatsministerium mit Erlaß vom 12. Juli l. J. Z. 1804

anläßlich eines hohen Orts gestellten Antrages anzuordnen, daß nicht nur wie bisher die taubstummen und blinden schulfähigen Kinder in die jährliche Schulbeschreibung aufgenommen, sondern daß auch jene von ihnen, welche nicht in Instituten untergebracht sind, oder einen eigenen häuslichen Unterricht genießen, so weit es nur immer nach den besonderen Umständen möglich ist, zum Besuche der öffentlichen Schulen verhalten werden. Von Seite der Lehrer wird nur strenge Fürsorge zu treffen sein, daß die taubstummen und blinden Kinder in der Schule vor Muthwillen und boshaften Neckereien der übrigen Schüler geschützt werden.

Für diejenigen Lehrer, welche dem Unterrichte taubstummer und blinder Kinder besondere Zeit und Mühe widmen, und sich durch Fleiß und Geschicklichkeit auszeichnen, können von den betreffenden Schuldistriktsaufsichten unter Darlegung der bezüglichen Leistungen, wie es bereits mit der obzitirten a. h. Entschließung gestattet wurde, bei der k. k. Statthalterei-Commission entweder Anerkennungen oder angemessene Remunerationen beantragt werden, welch' letztere aus dem Normalschulfonde nach Maßgabe der auf Remunerationen und Unterstützungen präliminirten Mittel zu erfolgen sein werden.

Dieß wird den Unterbehörden und dem ehrwürdigen evangl. Seniorate zur Darnachachtung mitgetheilt.

Krakau, am 30. Juli 1865.

Cavriani.

Podając rozporządzenie to do wiadomości, zaleca téż Konsystorz nauczycielom, aby się o sposobie nauczania i wychowywania głuchoniemych i ciemnych dowiadywali z dzieł, które o tym przedmiocie traktują. Nauczyciel rozmiłowany w swoim zawodzie zbiera skrzętnie wszystkie wiadomości ściągające się do jego zawodu, to téż i wiadomościami w kształceniu uczniów od natury upośledzonych czyto niemotą, czy głuchotą, czy ślepotą powinien zbogacać zapały swéj wiedzy, aby nie był zniewolonym przyznać się do nieudolności wtedy, gdy przypada się zająć oświeceniem ułomnego dziecięcia.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.
Kraków dnia 10. Sierpnia 1865.

L. 571.

S.

Podając do wiadomości reskrypt W. c. k. Komisyi namiestniczéj z dnia 10. Sierpnia b. r. do L. 19589. dążący do podniesienia jedwabnictwa w kraju naszym, odsyła nadto Konsystorz pp. nauczycieli do swoich dawniejszych odezw, w których sprawę tę usilnie popierał.

Reskrypt wzmiankowany opiewa:

Nr. 19589. An das hochwürdige bischöfliche Consistorium hier.

Nach den in den letzten Jahren gemachten Erfahrungen, sind in Galizien alle Begingungen vorhanden, welche die Betreibung der Seidenkultur — dieses wichtigen Zweiges der Oekonomie ermöglichen.

Daher haben Se. k. k. apostolische Majestät mit a. h. Entschließung vom 11. Februar 1865 den Verein für Seidenbau, Bienen- und Obstbaumzucht in Westgalizien, so wie auch den Seidenbau-Verein zu Biala für den westlichen Theil des Wadowicer Kreises auf Grund der vorgelegten, von dem k. k. Ministerium für Handel und Volkswirthschaft über Einvernehmen des hohen k. k. Staats- und Polizei-Ministeriums rektifizirie Statuten allergnädigst zu bewilligen geruht.

Dies veranlaßt die k. k. Statthalterei-Comission, das hochwürdige bischöfliche Consistorium zu ersuchen, daß in dem Präparandenkurse vom Lehrer der Landwirtschaftlehre auch über Seidenbau ein entsprechender Unterricht ertheilt nnd den unterstehenden Landschullehrern zur Pflicht gemacht werde, die allfälligen Kenntnisse über Seidenwürmerzucht in der Schule zu verwerthen und dort, wo Schulgärten bestehen, der Pflege des Maulbeerbaumes eine sorgfältige Pflege angedeihen zu lassen. D. u. s.

Z Konsystorza Jlngo Dyec. Krak.
Kraków dnia 22. Sierpnia 1865.

Ciąg dalszy do L. 48/s.

Opowiadanie z dziejów Austryi przez B. Scheinpfluga. W Pradze 1856.
Historya austryacka. Przez M. A. Beckera. W Wiédniu 1855.

Wstęp do historyi rodzinnéj przez A. Steinhausera. W Wiédniu 1852.

Książka do czytania: Człowiek i ziemia przez M. A. Bekera. W Wiédniu 1852.

Historya naturalna dla szkół ludowych i panieńskich. Przez Ferd. Schuberta. W Wiédniu 1856.

Skazówka do udzielania rachunków w szkole elementarnéj według zasad heurystycznéj metody. Przez A. W. Grubego. W Berlinie 1856.

Rachunki w życiu jako środek prowadzenia interesów. Przez Fr. Willikusa. W Wiédniu i Gracu 1856.

Skazówka do skutecznego udzielania historyi naturalnéj uczniom szkolnym i seminarzystom. Przez Chr. Grünewalda. 4. wydanie W Kaiserlautern 1856.

Dziełka, przy których obok cyfry położona jest gwiazdka *) znajdują się w zapasie w c. k. składzie książek szkolnych w Wiédniu.

c) Przybory naukowe.

Nauka poglądu z obrazkami (w Pradze Tempsky'ego, w księgarni Kalwego).

Pudło z ruchomemi literami i cyframi. Przyrząd do uzmysłowienia liczb.

Globus. Karta ścienna z obu półkulami.

Ścienna karta Europy o 4 tablicach.

Karta, ścienna środkowéj Europy.

Spiewnik na użytek szkolny i kościelny przez właściwy biskupi Ordynaryat zaapprobowane, tudzież zbiór pożytecznych pieśni szkolnych tak w niemieckim, jak w krajowym języku.

Ciąg dalszy nastąpi.

ANTONI
Biskup Amatunt. i Wik. Apost. Krak.

X. Paweł Russek
Kanclerz.

Czcionkami Karola Budweisera w Krakowie.